

بازگشت بانک رفاه، نماد صیانت منابع کارگران

بازگشت مدیریت بانک رفاه به سازمان تأمین اجتماعی نتیجه مطالبه مداوم جامعه کارگری و بازنشستگان است که نقش آن را در حفظ استقلال مالی نهادهی بیمه‌ای برجسته می‌سازد

بازگشت بانک رفاه کارگران به سازمان تأمین اجتماعی، رخدادی تاریخی و نمادین در مسیر صیانت از منابع و استقلال مالی بزرگ‌ترین نهاد بیمه‌ای کشور به شمار می‌آید. این بازگشت، تنها یک تغییر مدیریتی ساده نیست، بلکه نتیجه‌ای ملموس از مطالبه‌گری مستمر و مکرر جامعه کارگری و بازنشستگان است که سال‌ها با نگرانی نسبت به سرنوشت دارایی‌های خود، پیگیری‌های جدی، شفاف و مستندی انجام داده‌اند. بانک رفاه از زمان تأسیس، با سرمایه‌ای متشکل از اندوخته‌های سال‌ها کار و پرداخت حق بیمه، جایگاهی فراتر از یک بانک معمولی یافته و نقش آن در تأمین نقدینگی، پشتیبانی مالی از سازمان و ارائه خدمات بانکی و بیمه‌ای به بیمه‌شدگان و بازنشستگان، غیرقابل انکار بوده است. فاصله گرفتن مدیریت این بانک از چارچوب تأمین اجتماعی، نگرانی‌های جدی‌رادر میان‌ذی‌نفعان ایجاد کرد و مطالبه بازگشت آن به ریل قانونی، به یکی از دغدغه‌های اصلی و مستمر جامعه کارگری و بازنشستگان بدل شد.

در پاسخ به این خواست عمومی و به منظور حفظ حقوق ذی‌نفعان، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در نشست هم‌اندیشی با کانون‌های عالی استانی بازنشستگان تأمین اجتماعی، از تصویب بازگشت مدیریت بانک رفاه به سازمان خبر داد؛ تصمیمی که بر اساس مجوز شورای عالی سران قوا اتخاذ شد و بسیاری آن را گامی حیاتی در جهت بازگرداندن یکی از اصلی‌ترین ابزارهای مالی نهاد بیمه‌ای به جایگاه قانونی و تاریخی خود می‌دانند. مصطفی سالاری، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، با اشاره به روند شکل‌گیری این تصمیم، تأکید کرد که بازگشت بانک رفاه حاصل یک مطالبه علنی، شفاف و به‌حق جامعه کارگری و بازنشستگان بود؛ مطالبه‌ای که در روز کارگر و با حضور وزیر و رئیس‌جمهور به صورت رسمی و مستند بیان شد و در نهایت به تصویب بازگشت بانک منجر گردید.

بازگشت بانک رفاه، از منظر اقتصادی و نهادهی اهمیت فراوانی دارد. هم‌راستا شدن سیاست‌های مالی و

سرمایه‌گذاری بانک با اهداف سازمان تأمین اجتماعی، امکان تخصیص بهینه منابع حاصل از حق بیمه‌ها را فراهم می‌آورد و فعالیت‌های اقتصادی کم‌ریسک، مولد و پایدار را تقویت می‌کند. این هماهنگی علاوه بر ایجاد بازدهی مناسب، از ارزش ذخایر بیمه‌شدگان در برابر تورم و نوسانات اقتصادی محافظت کرده و نقش مهمی در کاهش ریسک‌های مالی و افزایش ثبات اقتصادی سازمان دارد. بازگشت بانک رفاه همچنین امکان مدیریت انعطاف‌پذیرتر نقدینگی، کاهش هزینه‌های تأمین مالی، ارتقای کیفیت خدمات بانکی و افزایش شفافیت گردش منابع را فراهم کرده و اعتماد عمومی به سازمان را تقویت می‌سازد.

در چشم‌انداز کلان، این تصمیم نه‌تنها به اصلاح حکمرانی اقتصادی و تقویت پایداری مالی تأمین اجتماعی کمک می‌کند، بلکه زمینه‌ساز ارتقای کارآمدی سازمان در ارائه خدمات بیمه‌ای، اجتماعی و اقتصادی به جامعه کارگری و بازنشستگان است؛ نهادهی که با بازگشت بانک رفاه، بیش از هر زمان دیگر به‌خانه اصلی و رسالت تاریخی خود بازگشته است.

تقویت پایداری مالی تأمین اجتماعی

بازگشت مدیریت بانک رفاه کارگران به سازمان تأمین اجتماعی، از منظر اقتصادی، اقدامی راهبردی و تعیین‌کننده در تقویت بنیان‌های مالی این سازمان است؛ نهادهی که پایداری آن به‌طور مستقیم با معیشت، امنیت اقتصادی و رفاه میلیون‌ها بیمه‌شده و بازنشسته‌گره‌خورده است. برخورداری تأمین اجتماعی از یک بازوی بانکی هم‌سو با مأموریت‌های بیمه‌ای و اجتماعی، این امکان را فراهم می‌کند که برنامه‌ریزی مالی سازمان نه بر مبنای ملاحظات کوتاه‌مدت، بلکه با دیدگاهی بلندمدت و مبتنی بر حفظ منافع ذی‌نفعان انجام گیرد.

هم‌راستا شدن سیاست‌های اعتباری و سرمایه‌گذاری بانک رفاه با اهداف سازمان، زمینه تخصیص بهینه منابع را فراهم می‌آورد و امکان هدایت منابع حاصل از سال‌ها

پرداخت حق بیمه کارگران به‌سمت پروژه‌ها و فعالیت‌های اقتصادی کم‌ریسک، مولد و پایدار را میسر می‌کند؛ پروژه‌هایی که علاوه بر بازدهی مناسب، از ارزش ذخایر بیمه‌شدگان در برابر تورم و نوسانات اقتصادی محافظت می‌کنند. این هم‌افزایی میان بانک و سازمان، نقش حیاتی در کاهش ریسک‌های مالی، افزایش ثبات اقتصادی و تقویت توان پشتیبانی بلندمدت تأمین اجتماعی ایفا می‌کند. علاوه بر این، بازگشت بانک رفاه به زیرساخت مدیریتی سازمان، ابزار قدرتمندی برای مدیریت نقدینگی فراهم می‌آورد و امکان برنامه‌ریزی انعطاف‌پذیر منابع و مصارف را افزایش می‌دهد. این انسجام مالی نه‌تنها ظرفیت سازمان را در سرمایه‌گذاری هدفمند و اصلاح ساختار مالی ارتقا می‌دهد، بلکه به ایجاد توازن میان درآمد‌ها و تعهدات کوتاه‌مدت و بلندمدت کمک کرده و زمینه کاهش فشارهای ناشی از نوسانات مقطعی را فراهم می‌کند. بدین ترتیب، بازگشت بانک رفاه نه‌صرفاً یک تصمیم اداری، بلکه گامی راهبردی در تحکیم ثبات مالی، افزایش کارآمدی و تقویت نقش اقتصادی و اجتماعی تأمین اجتماعی به‌شمار می‌رود.

تضمین منابع کارگران

دسترسی مستقیم سازمان تأمین اجتماعی به ظرفیت‌های بانکی، امکان مدیریت انعطاف‌پذیرتر منابع و مصارف را فراهم کرده و فشارهای ناشی از نوسانات مقطعی درآمد‌ها را به‌طور چشمگیری کاهش می‌دهد. این توانمندی، به‌ویژه در تضمین پرداخت به‌موقع مستمری‌ها و ایفای تعهدات کوتاه‌مدت و بلندمدت سازمان اهمیت ویژه‌ای دارد و می‌تواند از بروز بحران‌های نقدینگی و اختلال در جریان خدمات بیمه‌ای جلوگیری کند. بازگشت بانک رفاه به زیرساخت مدیریتی تأمین اجتماعی، علاوه بر افزایش کنترل و نظارت داخلی، موجب کاهش هزینه‌های تأمین مالی نیز می‌شود. بهره‌گیری از خدمات بانکی درون‌گروهی، حذف یا کاهش وابستگی به منابع بیرونی و بهره‌رینه و طراحی سازوکارهای مالی متناسب با نیازهای

سازمان، همگی به‌بهبود تراز عملیاتی و ارتقای توان مالی نهاد بیمه‌ای کمک می‌کنند. این ارتقاء مالی، ظرفیت سازمان را برای سرمایه‌گذاری‌های هدفمند، اصلاح ساختار مالی و تقویت ذخایر بین‌نسلی به‌شکل قابل توجهی افزایش می‌دهد و امکان برنامه‌ریزی بلندمدت برای حفاظت از منابع بیمه‌شدگان را مهیا می‌سازد. در سطح خدمات‌رسانی، بازگشت بانک رفاه امکان ارتقای کیفیت و دسترسی به خدمات بانکی برای بازنشستگان و بیمه‌شدگان را فراهم می‌آورد. تسهیل و تسریع پرداخت مستمری‌ها، طراحی محصولات مالی ویژه جامعه کارگری، ارائه تسهیلات خرد و خدمات الکترونیکی کارآمدتر، همگی پیامدهایی هستند که رفاه‌نسبی ذی‌نفعان را افزایش داده و بخشی از فشارهای معیشتی آنان را کاهش می‌دهند. افزون بر این، شفافیت و نظارت‌پذیری در گردش منابع، یکی از پیامدهای کلیدی اقتصادی این تصمیم است. قرار گرفتن بانک رفاه در چارچوب مدیریتی و نظارتی سازمان، امکان رصد دقیق جریان‌های مالی، تصمیم‌گیری مبتنی بر داده و جلوگیری از انحراف منابع را فراهم می‌آورد. این شفافیت نه‌تنها اعتماد عمومی را تقویت می‌کند، بلکه سرمایه اجتماعی سازمان را افزایش می‌دهد؛ عاملی که خودپشتوانه‌ای اساسی برای پایداری اقتصادی و نهادهی تأمین اجتماعی به‌شمار می‌رود.

یکی دیگر از ابعاد مهم اقتصادی بازگشت بانک رفاه، تقویت نقش سازمان در سیاست‌گذاری اقتصادی مرتبط با بازار کار، رفاه اجتماعی و توسعه پایدار منابع مالی است که توانمندی سازمان را در مدیریت خرد و کلان اقتصاد بیمه‌ای به‌شکل مؤثری ارتقا می‌بخشد.

نقش بانک رفاه در اقتصاد کشور

در اختیار داشتن یک نهاد مالی هم‌سو با مأموریت‌های سازمان تأمین اجتماعی، امکان اتخاذ تصمیمات بانکی را فراهم می‌آورد که نه‌صرفاً بر پایه سود کوتاه‌مدت، بلکه با در نظر گرفتن آثار اجتماعی، اشتغال‌زایی و پایداری منابع طراحی شده‌اند. چنین رویکردی، می‌تواند به‌شکل‌گیری الگوی نوینی از بانکداری اجتماعی منجر شود که در آن منافع اقتصادی و مسئولیت اجتماعی در کنار یکدیگر تعریف می‌شوند و هم‌زمان به تأمین رفاه جامعه کارگری و بازنشستگان نیز توجه می‌شود. بازگشت بانک رفاه به زیرساخت مدیریتی سازمان، ظرفیت مؤثری برای تقویت نقش تأمین اجتماعی در کنترل و مدیریت ریسک‌های کلان اقتصادی ایجاد می‌کند. در شرایطی که نوسانات اقتصادی، تورم و شوک‌های مالی به‌طور مستقیم بر منابع صندوق‌های بیمه‌ای اثرگذارند، وجود یک درون‌سازمانی امکان واکنش سریع‌تر و هدفمندتر به این تحولات را فراهم می‌سازد. این توانمندی از انتقال مستقیم شوک‌های اقتصادی به معیشت بازنشستگان جلوگیری کرده و ثبات بیشتری را در نظام پرداخت‌ها ایجاد می‌کند، به‌گونه‌ای که جریان مستمری‌ها و تعهدات مالی سازمان با کمترین اختلال ادامه یابد. از سوی دیگر، این تصمیم موجب بهبود انضباط مالی و اصلاح ساختار سرمایه‌گذاری سازمان تأمین اجتماعی می‌شود. هم‌افزایی میان بانک رفاه و سازمان، زمینه تدوین راهبردهای سرمایه‌گذاری هماهنگ، کاهش پراکندگی تصمیمات مالی و پرهیز از سرمایه‌گذاری‌های پرریسک و غیرهمسو با مأموریت‌های اجتماعی را فراهم می‌آورد. در نتیجه، منابع تأمین اجتماعی می‌تواند با بهره‌وری بالاتر و اثربخشی اقتصادی بیشتر به کار گرفته شود و ضمن تأمین بازدهی مناسب، امنیت اقتصادی ذی‌نفعان را ارتقا بخشد.

تأمین

یادداشت
O P I N I O N

حمید حاجی اسماعیلی

کارشناس اقتصادی

تصمیم حاکمیتی برای ثبات اقتصادی

بازگشت مالکیت بانک رفاه کارگران به سازمان تأمین اجتماعی را باید به فال نیک گرفت. این اقدام، تصمیمی حاکمیتی است که بر اساس رویکردی ملی و کاملاً کارشناسانه اتخاذ شده و اقدامی به‌موقع و درست در راستای تقویت سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان یک نهاد بزرگ خدماتی و بیمه‌ای محسوب می‌شود. حاکمیت این تصمیم، در زمانی مناسب و با نگاه آینده‌نگرانه اتخاذ شده و می‌تواند اطمینان خاطر لازم را برای تمامی بیمه‌شدگان، بازنشستگان و خانواده‌های آنان فراهم آورد. اهمیت این موضوع زمانی روشن‌تر می‌شود که نگاهی به گستردگی خدمات سازمان تأمین اجتماعی و وابستگی جمعیتی نزدیک به ۴۲ تا ۴۳ میلیون نفر از کشور به خدمات و مستمری‌های آن داشته باشیم، زیرا هرگونه بحران یا اختلال در این سازمان می‌تواند پیامدهای اجتماعی و اقتصادی قابل توجهی ایجاد کند.

آنچه در گذشته رخ داده، ناشی از سوءمدیریت‌های متعدد در بخش‌های مختلف بیمه‌ای، مالی، اداری و خدماتی سازمان تأمین اجتماعی بوده است. سیاست‌ها و برنامه‌های گذشته نیازمند بازنگری جدی هستند و مشکلات مالی و اعتباری سازمان نیز محصول همان سیاست‌های نادرست و همچنین دخالت‌های غیر فنی و غیر بیمه‌ای بوده‌اند؛ دخالت‌هایی که برخلاف محاسبات اکچوئری، از سوی دولت‌ها و مجلس‌های پیشین تحمیل شد و سازمان تأمین اجتماعی را با بحران‌های جدی مالی مواجه کرد. بانک رفاه، که در گذشته متعلق به سازمان تأمین اجتماعی بود، به تدریج به دلیل برداشت‌های بی‌رویه و استفاده بیش از حد سازمان از منابع آن برای جبران کسری بودجه با مشکلات جدی مواجه شد، وضعیتی که مسئولان را به این جمع‌بندی رساند که برای نجات بانک و رعایت استانداردهای بانکی، لازم است مالکیت آن بازگردانده شود.

در برخی دولت‌های گذشته، برداشت‌های بی‌رویه از منابع بانک رفاه موجب کاهش شدید کفایت سرمایه و بروز ناترازی گسترده شد و بسیاری از استانداردها و ساختارهای سازمانی مورد نظر بانک مرکزی از بین رفت. وزارت امور اقتصادی و دارایی، به‌عنوان متولی اصلی و نماینده دولت، در چنین شرایطی چاره‌ای جز اتخاذ تصمیم بازگرداندن مالکیت بانک به تأمین اجتماعی نداشت. با این حال، مشکلات اخیر سازمان تأمین اجتماعی اولویت حمایت حاکمیتی را دوباره برای دولت و مجلس برجسته کرده است، زیرا ادامه مشکلات در این نهاد می‌توانست خساراتی بسیار فراتر از آسیب‌های احتمالی بانک رفاه به تنهایی ایجاد کند. شبیه بانکی، به‌ویژه بانک رفاه، قادر است اعتبار لازم برای پشتوانه‌های مالی سازمان تأمین اجتماعی فراهم کند و در مواقع بحرانی، از جمله شرایط فعلی کشور با مسائل جنگی و اقتصادی، حمایت مؤثر و مستقیم از سازمان ارائه دهد.

در مجموع، بازگشت بانک رفاه به سازمان تأمین اجتماعی تصمیمی درست، قابل دفاع و امیدبخش است. امید می‌رود سازمان، برخلاف گذشته، بتواند به‌درستی از منابع و سازوکار مالی بانک بهره‌برد و برداشت‌های بی‌رویه گذشته را اصلاح کند.

هم‌راستا شدن سیاست‌های مالی و سرمایه‌گذاری بانک رفاه با اهداف سازمان، امکان هدایت منابع حاصل از حق بیمه‌ها به پروژه‌های کم‌ریسک، مولد و پایدار را فراهم می‌آورد